provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

Gemeente Weststellingwerf
College van B&W
t.a.v. mevr. Petra Sprado
Postbus 60
8470 AB WOLVEGA

Gemeente Weststellingwerf
19 OKT 2022
nr:

Leeuwarden, 17 oktober 2022
Verzonden, 17 oktober 2022

Ons kenmerk	: 02037787
Afd./Opgave	: Streekwurk
Behandeld door	: Jaap Floor
Uw kenmerk	:
Bijlage(n)	: 1

Onderwerp : EU-Leader programma

Geacht College,

Hierbij benaderen wij u met de vraag over een mogelijke deelname, inclusief een bijdrage in financiële zin, aan het LEADER[3]-programma voor de periode 2023-2027.

LEADER-programma
Het LEADER-programma is een Europees subsidieprogramma gericht op financiering van projecten op het platteland. Kenmerkend is de bottom-up aanpak bij alle facetten van het programma.
In eerdere periodes van het LEADER-programma stond de sociaaleconomische ontwikkeling en het versterken van de sociale cohesie centraal. Voor de komende periode is dit uitgebreid met thema's op het gebied van klimaat, milieu, water, landschap en biodiversiteit (https://vng.nl/sites/default/files/2022-02/Brochure-eu-subsidieprogramma-LEADER.pdf).

LEADER gebieden
Het LEADER-programma wordt ingezet in zogenoemde "LEADER gebieden". Dit zijn door het College van Gedeputeerde Staten begrensde gebieden die gekenmerkt worden door een sociaaleconomische en culturele samenhang en een omvang kennen van 10.000 tot ca. 150.000 inwoners. Uitgesloten van deelname zijn plaatsen en steden met meer dan 30.000 inwoners.

[3] De afkorting LEADER staat voor "Liaison Entre Actions de Developpement de l'Economie Rurale".

In de huidige LEADER-periode (2014-2022) zijn er twintig gebieden in Nederland aangewezen als LEADER-gebied. In onze provincie zijn dit Noordwest Fryslân en Noordoost Fryslân (www.streekwurk.frl/subsidieregelingen/leader/).
De resultaten van het huidige LEADER-programma in deze gebieden zijn beschreven in bijgesloten brochure.

Financiering van programma
Het programma wordt gefinancierd door Europa, aangevuld met nationale cofinanciering. Deze nationale cofinanciering wordt opgebracht door de provincie en door de gemeenten (en eventueel het Waterschap) binnen het betreffende LEADER-gebied. De hoogte van de gemeentelijke bijdrage hangt af van het aantal gebieden en het aantal gemeenten in een gebied.

Uitvraag voor nieuwe periode
Voor de nieuwe LEADER-periode (2023-2027) is door de provincie Fryslân het traject van voorverkenning gestart waarbij de afzonderlijke regio's bevraagd worden naar hun belangstelling voor deelname aan LEADER. In eerste instantie betreft dit, via deze brief, een vraag aan gemeenten. Ook zullen private gebiedspartijen benaderd worden. Dit traject wordt gefaciliteerd door de provincie en verloopt via de projectbureaus van Streekwurk.

Inhoudelijk
Om als LEADER-gebied in aanmerking te komen moet door belanghebbende private en publieke gebiedspartijen een breed gedragen Lokale Ontwikkelings Strategie (LOS) opgesteld worden. Dit document beschrijft de doelen en aanpak voor het gebied en vormt de basis voor de latere uitvoering. Het opstellen hiervan vindt plaats onder aansturing van een op te richten projectgroep, die samengesteld is uit representatieve private en publieke leden uit het gebied (Local Action Group (LAG)). De provincie gaat uit van een regionale inbedding van het LEADER-programma, met als uitgangspunt uitvoering in de volledige regio.

Gemeenten kunnen een ondersteunende en adviserende rol spelen bij het oprichten van een LAG en het opstellen van een LOS. Bij de feitelijke uitvoering van het programma is de rol van de gemeenten meestal beperkt, omdat de LAG en LEADER-coördinator de meeste werkzaamheden verrichten.

Financieel
Onderdeel van dit voortraject is ook de vraagstelling aan de gemeenten of zij als publieke gebiedspartner garant willen staan voor het gemeentelijk gedeelte van de nationale cofinanciering, mocht het gebied opteren voor de LEADER status en deze status ook toegewezen krijgen.
Fryslân ontvangt in totaal 5.6 miljoen euro uit Europa. De vereiste nationale cofinanciering bedraagt ook 5.6 miljoen euro. Hiervan neemt de provincie 4.5 miljoen voor haar rekening en het restant, zijnde 1,1 miljoen, moet opgebracht worden door de gezamenlijke gemeenten. Het door een individuele gemeente bij te dragen bedrag hangt af van het aantal gebieden dat uiteindelijk LEADER-gebied wordt en het aantal gemeenten binnen het betreffende LEADER -gebied.

Het exacte bedrag per gemeente kan op dit moment dus nog niet worden gegeven. In onderstaande tabel staan de bedragen uitgesplitst per bijdragende partij en aantal gebieden. Bijvoorbeeld: bij drie LEADER-gebieden is per gebied in totaal 3.7 miljoen euro aan subsidie beschikbaar en moeten de gezamenlijke gemeenten in dat gebied 0.4 miljoen euro bijdragen.

Verwachte LEADER budgetten; per bijdragende partij en per gebied (concept)			
			aantal gebieden,

			budgetten per gebied in miljoen euro's (2023-2027)				
	totaal (miljoen €)		1	2	3	4	5
EU	€ 5,6		€ 5,6	€ 2,8	€ 1,9	€ 1,4	€ 1,1
Cofinanciering	€ 5,6	100%	€ 5,6	€ 2,8	€ 1,9	€ 1,4	€ 1,1
Provincie	€ 4,5	80%	€ 4,5	€ 2,2	€ 1,5	€ 1,1	€ 0,9
Gemeenten	€ 1,1	20%	€ 1,1	€ 0,6	€ 0,4	€ 0,3	€ 0,2
Totaal	€ 11,2		€ 11,2	€ 5,6	€ 3,7	€ 2,8	€ 2,2

Het College van Gedeputeerde Staten wijst uiteindelijk de LEADER gebieden aan. Een onafhankelijk selectiecommissie beoordeelt in eerste instantie de ingediende LOS-en. De punten waarop beoordeeld wordt zijn afkomstig vanuit Europa (voldoen aan de LEADER-uitgangspunten), het Rijk (aansluiten bij doelen uit het NSP) en de provincie (aansluiten bij provinciaal beleid).

Het traject en tijdspad

Activiteit:	**okt**	**nov**	**dec**	**jan**	**febr**	**mrt**	**apr**	**mei**	**jun**	**jul**	**aug**
Voorverkenning - gemeenten - private partijen	 x x	 14nov x									
Opstellen LOS		x	x	x	x	x	(x)				
Beoordeling etc.							x	x	x		
Besluit GS										x	x

Link met andere programma's

LEADER kan bijdragen aan nieuwe en lopende van-onderop-geïnitieerde initiatieven in een gebied. En kan aanvullend zijn op of versterkend zijn voor andere regelingen, gebiedsfondsen of andere middelen gericht op lokale gebiedsontwikkeling.

Onze vraag:

- ondersteunt u een op te zetten traject om te komen tot een LEADER-gebied?
- bent u bereid om, bij een toewijzing als LEADER-gebied, een financiële bijdrage te leveren aan dit programma?

Gezien het krappe tijdsbestek zouden wij u willen vragen een schriftelijke reactie te geven voor 14 november as. Wij verzoeken u de reactie bij voorkeur in Regioverband aan te leveren. Dit versnelt de procedure aanmerkelijk.
Uw reactie kunt u richten aan: ***Regio Zuid oost : mevr. Siebrig Koopmans; s.koopmans@fryslan.frl***

Namens het college van Gedeputeerde Staten,



dhr. K.J. Zwart
afdelingshoofd Publieksplein

provinsje fryslân